



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Henrici || Svsonis Viri Sanctita-||te, Ervditione Et
Mi-||racvlis Clari, Opera**

Seuse, Heinrich

Coloniae, 1615

De Trinitate Dei. Capvt XIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38029

incomprehensibilem occultæ diuinæ veritatis lucem introductam te senties. Istud ens purissimum ac simplicissimum, principalis causa efficiens est rerum omnium creatarum, suaque singulari præsentia quicquid ex tempore factum est, seu principium & finis omnium circumplectitur. Totum est intra omnia, totum extra omnia. Vnde Doctor quidam: Deus est, inquit, veluti circulus quidam, cuius centrum vbi que est, & circumferentia vel ambitus nusquam.

Ens purissimum causa rerum omnium creatarum

De Trinitate Dei.

CAPVT XIX.

His absolutis, Virgo ait: Benedictus Deus. Quantum capere potui, satis iam audiui, Quid sit Deus, & vbi sit Deus. Hoc adhuc explicandum superest, cum sit ita simplex, ut simul etiam trinus sit. Respondit Minister: Vnaqueque essentia quanto est in seipsa simplicior, tanto magis multiplex est efficacia virtutis ac operationis suæ. Quod nihil habet, dat nihil potest: quod multis abundat, potest largiri plurima. Jam ante dictum est de influente & redundante bono illo quod est Deus in seipso: cuius infinita ac superessentialis bonitas compellit eum, ut suam beatitudinem non sit habere solus, sed liberaliter eam & intra & extra sese communicet. Necessarium autem consequitur, summum bonum sublimissima ac propinquissima ratione sese diffundere: quod non posset, nisi in præsentissimum, intimum, substantiale, personale, naturale, quod à nullo possit cogi, nullius indigum, infinitum ac perfectum

Bonitas Dei infinita qui efficiat.

fectum esset. Quicquid autem aliarum est communicationum in rebus temporarijs aut creaturis, suam trahit originem ex aeterna illa immensa bonitatis Dei communicatione vel diffusione ac emanatione. Aiuntq; Theologi quidam, quod in creaturarum ex prima origine effluxu circularis quidam reflexus sit finis suum principium. Ut enim personarum in Deivitate emanatio forma quaedam est origines creaturarum, ita & exemplum sit reflexus creaturarum in Deum. At hic oro animadvertere, quid intersit inter communicationem creaturarum, & Dei communicationem. Cum enim creatura sit substantia particularis & diuisa, donatio quoq; & communicatio illius, particularis & finita est. Pater carnalis dum generat filium, partem quandam substantie, non totum id quod ipse est, communicat. Siquidem ipse particularis bonum est. Dei autem communicatio tanto est interior & preclarior, quanto ipse prestantius bonum est. Cum igitur ille quous alia bona infinito excedat, necesse est communicationem ipsam illius substantie ex aequo respondere: quod esse non potest sine essentia illius communicatione vel emanatione iuxta personarum proprietates. Hic si tu potes purgato intelligentie oculo summi illius boni purissimam conueni benignitatem, que in sua essentia presens & actualis est origo seipsu naturaliter & sponte amandi, cernis haud dubie excellentissimam ac superessentialem illa verbi ex Patre emanationem, ex cuius generatione & prolatione cuncta existunt ac proferantur: cernis etiam in summo bono & suprema emanatione

Discrimen
inter Dei communicationem
& creaturarum

natione in Diuinitate existere sacrosanctam
Trinitatē, Patrem, Filium, & Spiritum sanctū.
Si ergo suprema emanatio ex summa illa esse-
ntiali bonitate proficiscitur, sit planè consequēs,
in celsissima Trinitate supremā & coniunctis-
simam esse (vt ita dicam) consubstantialitatē,
vel substantiæ communionem, itemque sum-
mam æqualitatem & identitatem essentiæ, quā
personæ habent in iucundissima communica-
tione, atque etiam indiuisam substantiam, &
indiscretam potentiam trium Diuinarum per-
sonarum. Hic exclamauit Virgo: Papæ, haud
siccis mihi in Diuinitate suspensa ferri videor,
quam Aquila per æthera volirat. Minister au-
tem ceptum sermonem prosequens: Vt Diui-
narum, inquit, personarum Trinitas in essen-
tiæ vnitate possit consistere, non potest verbis
iudici. Tamen quatenus inde dici potest, Augu-
stinus ait in Diuinitate Patrem esse principium
Filij & Spiritus sancti. Dionysius Author est,
in Patre esse Diuinitatis emanationem, quæ se-
naturaliter communicet Verbo ineffabili, qui
est filius patris: itemque amanter se commu-
nicet voluntatis liberalitate filio: rursusque
filius eadem voluntatis claritate se refundat in
patrem, ita vt DEVS Pater amet filium, & fi-
lius patrem, qui est amor reciprocus, dici-
turque Spiritus sanctus. Quæ licet rectè di-
cuntur, tamen clarius à Diuo Thoma Eccle-
siæ splendido Doctore proferuntur, dum ait: In
verbi emanatione ex corde Patris id ratio exi-
git, vt Deus Pater suo intellectu sese inspiciat,
et in eamq; essentiā suam penitus perspiciat.
Nā si patris intellectui non esset opposita diuina
essenti-

August.

Dionys.

Aquinas.

essentia, non posset verbum conceptum, Deum esse, sed creatura: quod falsum est. Sed hac ratione est Deus de Deo: ipsa quoque diuinæ essentia consideratio, quæ sit per patris intellectum, debet quandam habere adiunctam expressam naturalis essentiaæ æqualitatem: alioqui verbum non erit filius Patris. Atque hic & vnitas est essentia, & Trinitas personarum: in cuius distinctionis certum argumentum, alitiuolans illa aquila Ioannes ait: *Verbum erat in principio apud DEVM.* Quod porro ad Sancti spiritus emanationem attinet, sciendum est, DEVM Patrem per intellectum seipsum semper clarè intueri & cognoscere, & cognoscendo seipsum exprimere. Et hoc est verbum seu filius Patris. Et seipsum Pater in omni felicitate perfectissimè cognoscens, infinito amore sese & filium suum, & ipse filius eodem amore Patrem diligit. Et hic amor mutus Spiritus sanctus est, in persona distinctus, sed vnus Deus cum Patre & Filio in vna essentia. Vbi igitur verbum DEI ex patris intuitu secundum naturæ formam cum personali distinctione emanat, ista hæc est patris emanatio, generatio appellatur. Vbi autem hæc emanatio fit sub ratione voluntatis & amoris, vnde tertia in diuinis persona ex amoris profuio proficiscens, ex Patre & ex intima abyssos illius expressa imagine procedit, iam nec filius, nec genita dici potest ea persona. Cumque amor iste intellectualiter aut spiritualiter fit in ipsa voluntate seu propensio quædam & nexus amoris in amante erga illum quem diligit, ad tertiam personam pertinet emanatio voluntatis, quæ est charitas, dicitur quoque Spiritus sanctus

ioan. 1.

sanctus: vbi nimirum transformatur homo à
 diuino lumine, idque tam occultè & abdite, vt
 nemo nisi expertus, id possit aduertere. Virgo
 dixit: Ista profecto Domine & excellens & Ca-
 tholica doctrina est. Sunt autem quidam acuti
 intellectus, qui abnegent ea omnia, quæ hîc de
 Deo dicta sunt, putantque ad supremam perfe-
 ctionem adspirâti, Deum ipsum, perniciosum
 & noxium esse impedimentum siue medium,
 debere eiusmodi hominem & Dei & spiritus
 expertem esse, & visiones omnes posthabere,
 atque ad solam irradiantem sese veritatem ap-
 plicare, quam se compræhendisse affirmant.
 Respondit Minister: Ista præ se ferunt mani-
 festum errorem: quamobrem fugias eâ, poti-
 usque auscultes, quid hinc fides sentiat Catho-
 lica. Vulgari quidem modo Deum accipimus
 esse Dominum & Creatorem omnium, qui nul-
 lum malum impunitum, nullum bonum irre-
 muneratum abire sinat. Ergo qui peccatis de-
 lediti sunt, ijs Deus est terribilis. Vnde est apud
 D. Iob. Semper enim quasi tumentes super me
 timui Deum. Alij Deo seruiunt spe præ-
 mii, Ijs Deus est munificentissimus Dominus,
 qui possit copiosissime ipsos munerari. Porro
 quisquis bene exercitatus est in virtutibus, &
 vitia quæque, quæ Deus odit, crebris mortifica-
 tionibus extirpauit, Deoque ex mero ardenti-
 que seruit amore, ijs Deum medullitè amat, nō
 tamen ijs superioribus modis. Nam quod ad
 eos attinet, non sic ille colit Deum, sed amat eū
 vt amicum lōge amantissimum, estque experts
 timoris seruilis, de quo Paulus ait: *Non accipi-*
te spiritum seruitutis iterum in timore. Manet igitur

Cuius Deus
 terribilis.
 Iob. 51.

Rom. 8.

Y
 tmr

zur eiusmodi deiformi homini Deus & Dominus, & tamen non ita crasse eum colit, quippe qui propius ad eum accesserit per amorem. Verò idem ipse spiritus exui debeat, iditidem exponam: Vbi quis in suæ conuersionis exordio sese animaduertit creaturam esse, ex anima & corpore compositam, ipsi corpori & omni sensualitati vel bestialitati nuncium remittit, adiungitque se spiritui & carnem illi subdit, omnisque eius actio interna non nisi quædam meditatio est, vt ad superessentialem possit pertingere spiritum, eumque apprehendere, & suum cum illo spiritum vnire. Id genus homines, occultè sancti vocantur. Cui autem hic rectè euenit, vbi diu satis hac in parte exercitatus est, & spiritus superessentialis eum illicit & inuitat, nec tamen eundem spiritum superessentialem potest apprehendere, iam suam attendit impossibilitatem, & à seipso deficiendo diuinæ virtuti se funditus permittit ac resignat, atque auersus à sese, ad illam se conuertit, cum contempti quodam sui ipsius & sensualitatis suæ & in summæ essentia immensitatem se recipit: atque sub hoc excessu spiritus quadam sui ipsius obliuione capitur, perditque seipsum, vt est apud Paulum: *Visus autem iam non ego.* Et Christus ipse dixit: *Beati pauperes spiritu.* Manet igitur spiritus, quod ad essentiam pertinet: & deficit, quod ad sensualitatis proprietatem spectat. Denique discrimen inter iteram veritatem & incertas visiones etiam patefaciam. Contemplatio immediata simplicis Diuinitatis, non nisi certa ac indubitata veritas est: & quælibet visio quanto magis

Occultè sancti qui.

Gal. 2.
Matth. 5.

Visiones quæ
quales, aut
quæ quarum
differentia.

est intellectualis & formarum expers, & nuda
 illi contemplationi similior, tanto & præcla-
 rior est. Quidam Prophetæ imaginarias ha-
 buere visiones, vt Ierem. & alij. Cuiusmodi vi-
 siones sæpe adhuc secretis Dei amicis eueniunt,
 interdum in vigilia nonnunquam in somnis
 in sopito quodam silentio, & abstractione sen-
 tum externorum. Ait Doctor quidam, Ange-
 los sæpius apparere quibusdam in somnis, quã
 vigilantibus, eo quod in somnis ab externa
 multiplici actione quiescât magis, quã dum
 vigilant. Quando autem visio quæ fit in som-
 no, debeat vera iudicari, vt illa Pharaonis de
 septem bobus pinguis ac totidem macilen-
 tus, & id genus alia multa insomnia, quorum
 meminit Scriptura, cum plerunque fallant in-
 somnia, & interdum citra ambiguitatem ve-
 rum significant: aduertendum est quod San-
 ctus Augustinus fertur de sua dixisse matre, ex
 illa se audijse, eò se diuinitus munere prædi-
 tam, si quid vel omninò dormiens, vel quasi
 dormitans vidisset, simul illi à Deo id præsti-
 ti discretionis, qua facile internosceret, num
 vulgare esset somnium, ac eo ipso nihil pen-
 dendum, an imaginaria visio non negligenda.
 Quotquot idem donum à Deo consecuti sunt,
 possunt huius rei certius & facilius habere dis-
 crimina: quod nemo alteri potest com-
 mode verbis tradere: solus id a-
 nimaduertit, qui ac-
 cipit.

Cur Angeli
 dormienti
 appareant
 potius, quam
 vigilantibus.

Gen. 41

August.

Somnia que
 discernenda